

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

po rozpoznaniu 28 maja 2025 r., na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,  
w sprawie **K. J.**

skazanego z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu  
narkomanii,

kasacji Prokuratora Generalnego od postanowienia Sądu Rejonowego  
w Kędzierzynie-Koźlu z 15 lutego 2024 r., sygn. akt II Ko 43/24,

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi  
Rejonowemu w Kędzierzynie-Koźlu do ponownego rozpoznania.**

Małgorzata Gierszon     Dariusz Świecki     Andrzej Tomczyk

## UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu z 24 listopada 2022 r., sygn. akt II K 552/22, K.J. został uznany za winnego popełnienia czynu zabronionego z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, za co przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, wymierzono mu karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 zł. Sąd orzekł również, na mocy art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przepadek dowodów rzeczowych, a nadto zobowiązał oskarżonego do zapłaty kosztów sądowych (k. 60).

Wyrok ten uprawomocnił się 2 grudnia 2022 r., bez postępowania odwoławczego (k. 61), po czym został skierowany do wykonania.

Ze względu na to, że na etapie postępowania przygotowawczego na mieniu K. J. dokonano zabezpieczenia majątkowego, poprzez zajęcie kwoty 200 zł (k. 2 - akta dłużnika), środki te - zgodnie z dyspozycją płatniczą z 27 grudnia 2022 r. - zostały przekazane na poczet kary grzywny orzeczonej w sprawie o sygn. akt II K 552/22 (k. 9, 10 - akta dłużnika).

Pismem z 27 grudnia 2022 r. K. J. został wezwany do uiszczenia kwoty 4 800 zł tytułem pozostałej do zapłaty (po potrąceniu zabezpieczenia majątkowego) kary grzywny oraz kwoty 600 złotych tytułem kosztów sądowych (k. 8 - akta dłużnika).

Wezwanie do zapłaty zostało przez skazanego odebrane osobiście 3 stycznia 2023 r. (k. 12 - akta dłużnika).

Z uwagi na brak jakiegokolwiek płatności, jak również brak wniosku o rozłożenie zasądzonych należności na raty, przeciwko K. J. zostało, przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w K., wszczęte postępowanie egzekucyjne o sygn. akt [...] (k. 15 i nast. - akta dłużnika).

W ramach przedmiotowego postępowania egzekucyjnego, na konto komornika wpłynęła kwota 600 zł - tytułem opłat i kosztów sądowych (k. 28 - akta dłużnika), a następnie kwota 347,15 zł tytułem grzywny samoistnej (k. 29 - akta dłużnika).

Wobec dalszej bezskuteczności egzekucji w zakresie wskazanym przez wierzyciela, postanowieniem z dnia 28 listopada 2023 r., postępowanie egzekucyjne zostało umorzone (k. 30 - akta dłużnika).

Po zwrocie tytułu wykonawczego (k. 32-34 - akta dłużnika), Sąd wyznaczył termin posiedzenia w przedmiocie orzeczenia kary zastępczej (k. 35 - akta dłużnika), o terminie którego skazany K. J. został - w formie doręczenia zastępczego - prawidłowo zawiadomiony (k. 36-37 - akta dłużnika).

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu postanowieniem z 15 lutego 2024 r., sygn. akt II Ko 43/24. działając na podstawie art. 46 § 1 pkt 2 k.k.w. postanowił „orzec wobec skazanego J. L. wykonanie 22 dni kary zastępczej pozbawienia wolności za 44 stawki grzywny, wysokość jednej stawki 100,00 zł, łączna wysokość należnej grzywny 4.452,85 zł, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu z 24 listopada 2022 r., sygn. akt II K 552/22.”

Orzeczenie to uprawomocniło się 14 marca 2024 r., bez postępowania odwoławczego.

Kasację od tego postanowienia wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając je w całości na niekorzyść skazanego K. J. Zarzucił on „rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie art. 92 k.p.k. w zw. z art. 94 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w., polegające na pominięciu przez Sąd wynikającej z akt sprawy i mającej istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia okoliczności w postaci rzeczywistego wymiaru kary grzywny, orzeczonej wobec K. J. wyrokiem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 24 listopada 2022 r. o sygn. akt II K 552/22. a w konsekwencji wadliwym określeniu ilości stawek dziennych grzywny oraz ustalonej wysokości jednej stawki dziennej i błędnym przyjęciu, iż kara zastępcza zostaje orzeczona za 44 (czterdzieści cztery) stawki dzienne grzywny przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 100 (stu) złotych, podczas gdy w istocie wyrokiem tym wymierzono karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny po 50 (pięćdziesiąt) złotych każda, w następstwie czego doszło do wadliwego, bo z rażącym naruszeniem art. 46 § 2 k.k.w. wymierzenia K. J. zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 22 (dwudziestu dwóch) dni w sytuacji gdy pozostała do zapłaty, nieuiszczona przez skazanego oraz nieściągnięta w drodze egzekucji kara grzywny, obligowała Sąd - po uprzednim zaliczeniu okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 16 września 2022 r. - do orzeczenia kary zastępczej pozbawienia wolności w wymiarze 43 (czterdziestu trzech) dni”

i wniósł

o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu i przekazanie sprawy wymienionemu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 46 § 2 k.k.w., zarządzając wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności, przyjmuje się, że jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny; kara zastępcza nie może przekroczyć 12 miesięcy pozbawienia wolności, jak również górnej granicy kary pozbawienia wolności za dane przestępstwo, a jeżeli ustawa nie przewiduje za dane przestępstwo kary pozbawienia wolności, górna granica zastępczej kary pozbawienia wolności nie może przekroczyć 6 miesięcy.

Wobec K. J. orzeczono karę 100 stawek dziennych grzywny przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 50 zł, a zatem w myśl powołanego wcześniej przepisu zastępcza kara pozbawienia wolności powinna trwać 50 dni. Ze względu na to, że na poczet orzeczonej kary grzywny - stanowiącej w przeliczeniu 5 000 zł - zaksięgowano kwotę 200 zł zabezpieczenia majątkowego dokonanego na mieniu K. J. oraz w ramach postępowania o sygn. akt [...] wyegzekwowano kwotę 347,15 zł, do zapłaty pozostało 4 452,85 zł. Kwota ta została przez Sąd *meriti* wyliczona jako należność stanowiąca podstawę orzeczenia zastępczej kary pozbawienia wolności. Przy prawidłowym ustaleniu, że K. J. wymierzono 100 stawek dziennych grzywny po 50 zł każda, pozostała do zapłaty kwota 4 452,85 zł była równoważna 89 stawkom dziennym grzywny po 50 zł, co obligowało Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu do orzeczenia wobec skazanego 44 dni zastępczej kary pozbawienia wolności, a nie 22 dni tej kary zastępczej.

Zgodzić się też trzeba, iż w ramach postępowania finalnie zawisłego przed Sądem Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu pod sygn. akt II K 552/22, K. J. został zatrzymany i był rzeczywiście pozbawiony wolności 16 września 2022 r. od godziny 20:15 do godziny 21:35 (k. 5). Z kolei z art. 63 § 1 k.k. wynika, że na poczet orzeczonej kary zalicza się okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, zaokrąglając w górę do pełnego dnia, przy czym jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności, dwóm dniom kary ograniczenia wolności lub dwóm dziennym stawkom grzywny. Sąd Najwyższy podzielił pogląd, iż skoro ustawodawca przyjął zasadę obligatoryjnego zaliczenia na poczet kary okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie,

przez co należy rozumieć również zatrzymanie - brak stosownego rozstrzygnięcia tej kwestii w wyroku skazującym z 24 listopada 2022 r. o sygn. akt II K 552/22 powinien skutkować wydaniem przez Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu, w trybie określonym w art. 420 § 1 k.p.k., stosownego postanowienia uzupełniającego, które następnie powinno być zostać uwzględnione przez Sąd *meriti* przy obliczaniu wymiaru zastępczej kary pozbawienia wolności, dodatkowo obniżając ją do 43 dni.

Nie ulega zatem wątpliwości, że, rozpoznając sprawę w przedmiocie zarządzenia kary zastępczej Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu rażąco naruszył powołane w kasacji regulacje. Uchybienie to miało istotny wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, skoro na skutek jego zaistnienia doszło do zarządzenia wykonania kary zastępczej w błędnym wymiarze. Z tych względów dzieląc stanowisko skarżącego w całości, zaskarżone postanowienie należało uchylić, a sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Kędzierzynie-Koźlu do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając ponownie sprawę w przedmiocie zarządzenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności, Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu uniknie stwierdzonego w niniejszej sprawie uchybienia. Zadba również, by część rozstrzygająca postanowienia zgodna była w zakresie przedmiotu postępowania, jak i osoby nim objętej z częścią wstępną tego orzeczenia.

Małgorzata Gierszon     Dariusz Świecki     Andrzej Tomczyk

[PŁ]

[a.ł]